

Provinciale Staten van Noord-Brabant
p/a Griffie
Postbus 90.151
5200 MC 's-HERTOGENBOSCH

referentie	e-mail	datum
R13.088PdK/PvG	info@zuidelijkerekenkamer.nl	4 december 2013
onderwerp	doorkiesnummer	bijlage
Toezicht op de archiefzorg provincie Limburg	040 - 232 93 38	1

Geacht Statenlid,

Hierbij bieden wij u een exemplaar aan van de door de rekenkamer vastgestelde onderzoekbrief Toezicht op de archiefzorg provincie Limburg.

De Zuidelijke Rekenkamer heeft de onderzoekbrief op 3 december 2013 vastgesteld en heden aangeboden aan Provinciale Staten.

Met vriendelijke groet,
Zuidelijke Rekenkamer

drs. P.W.M. de Kroon
directeur - secretaris

Onderzoekbrief 'Toezicht op archiefzorg provincie Limburg'

1. Inleiding

Toegankelijke en betrouwbare overheidsinformatie is essentieel voor goed bestuur. Alleen wanneer de digitale en papieren informatiehuishouding en archivering op orde zijn, kan de overheid haar taken goed uitoefenen en hierover verantwoording aan de samenleving afleggen.

In de situatie voor 1 januari 2013 stelt de Archiefwet 1995 regels aan de archiefzorg en het archiefbeheer van de overheid en regelt het toezicht op de naleving ervan. Hierin staat onder meer dat Gedeputeerde Staten (GS) toezicht houden op de archiefzorg bij gemeenten en daarnaast toezien op de naleving van de Archiefwet- en regelgeving bij de archieven van de provincie (provinciale organen) zelf. Een provinciale archiefinspectie heeft, in de periode 1999-2013, deze toezichtstaak voor GS uitgevoerd. Zij voerde inspecties uit, verrichtte onderzoek en gaf voorlichting aan de geïnspecteerden over toezicht en naleving.¹

In 2007 heeft de commissie Oosting het interbestuurlijk toezicht doorgelicht. 'De commissie meent dat het specifieke interbestuurlijk toezicht in de Archiefwet kan worden afgeschaft. Net als bij het Rijk en bij de provincies kan de zorg voor de gemeentelijke archieven aan de gemeenten zelf worden overgelaten. Voor waterschappen geldt hetzelfde. Indien gemeenten, waterschappen of provincies zich niet houden aan de verplichtingen uit de Archiefwet, kan door de meest nabije bestuurslaag worden ingegrepen op grond van de taakverwaarlozingsregeling.'²

Naar aanleiding van het advies van de commissie Oosting is in oktober 2012 de wet Revitalisering generiek toezicht (Rgt) in werking getreden en is naar aanleiding daarvan op 1 januari 2013 de Archiefwet gewijzigd, waardoor provinciale taken en verantwoordelijkheden zijn veranderd.

In haar onderzoeksprogramma 2013 heeft de rekenkamer een onderzoek aangekondigd naar het toezicht op de archiefzorg bij gemeenten en de eigen provincie.

In de periode juli-november 2013 heeft de rekenkamer in een verkennend onderzoek de volgende vragen onderzocht:

- Hoe richt de provincie Limburg - in de nieuwe situatie- het interbestuurlijk toezicht op de archiefzorg door gemeenten in?
- Hoe is in de nieuwe situatie het toezicht op naleving van de archiefwet- en regelgeving bij de archieven van de provincie zelf georganiseerd?

De rekenkamer heeft verschillende documenten bestudeerd en een gesprek gevoerd met de verantwoordelijk medewerker van de provincie Limburg en de nieuw aangestelde

¹ Notitie 'Samenwerking Provinciale Archiefinspecties Noord-Brabant en Limburg 1999-2013'

² Van specifiek naar generiek. Doorlichting en beoordeling van interbestuurlijke toezichtarrangementen. Commissie Doorlichting Interbestuurlijke Toezichtarrangementen, september 2007

provinciearchivaris. Op basis van deze verkenning heeft de rekenkamer geconcludeerd dat een verder uitgebreid onderzoek op dit moment geen meerwaarde heeft.

Hoofdstuk 2 van deze brief bevat de bevindingen van de rekenkamer. In hoofdstuk 3 worden de conclusies weergegeven die de rekenkamer trekt op basis van haar verkenning. Daarin wordt ook ingegaan op de mogelijke meerwaarde voor onderzoek in de toekomst.

2. Bevindingen

Dit hoofdstuk behandelt allereerst het interbestuurlijk toezicht van de provincie op gemeenten. Daarna wordt ingegaan op het eigen toezicht op de zorg van de provinciale archieven.

Interbestuurlijk toezicht

Om na te kunnen gaan hoe de provincie Limburg het interbestuurlijk toezicht op de archiefzorg door gemeenten heeft ingericht, wordt eerst ingegaan op verschillende algemene handreikingen en beleidskaders opgesteld door VNG, IPO en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Uitgangspunt van de Wet Rgt is vertrouwen: vertrouwen dat een bestuurslaag zijn taken goed uitoefent. In het herziene stelsel kunnen interbestuurlijke toezichthouders in principe volstaan met de generieke instrumenten uit de gewijzigde Gemeente- en Provinciewet, te weten:

- schorsing of vernietiging van besluiten bij strijdigheid met het recht of het algemeen belang;
- indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing.³

Daarmee is het specifieke toezicht van GS op de archiefzorg van gemeenten vooraf vervangen door generiek toezicht achteraf.

In het aanvullend beleidskader interbestuurlijk archieftoezicht⁴, opgesteld door het IPO, wordt aangegeven dat een noodzakelijke voorwaarde voor het generiek worden van het provinciale interbestuurlijke archieftoezicht de versterking is van de horizontale verantwoording en kwaliteitsborging op het terrein van de informatiehuishouding en archivering binnen lokale overheden. In de meeste lokale archiefverordeningen wordt de archivaris⁵ verplicht om (twee)jaarlijks verslag uit te brengen aan B&W over zowel zijn beheertaak als toezichtstaak. Het college legt deze verslagen voor aan de raad.

Om de horizontale verantwoording te versterken heeft de VNG, in overleg met IPO en betrokken ministeries, het hulpmiddel van de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) opgesteld. In tien hoofdstukken worden daarin de wettelijke eisen op het terrein van de archiefwet in vragende vorm gestructureerd weergegeven. De antwoorden op deze vragen moeten de gemeenten inzicht geven of zij voldoen aan de eisen en vormen tegelijkertijd voor de toezichthouder een informatiebron.

In het beleidskader van het IPO wordt aangegeven dat in beginsel via IPO en VNG met de gemeenten de afspraak is gemaakt dat de informatie uit ingevulde KPI's jaarlijks aan de raden en de provincies wordt toegezonden. Wanneer het nieuwe stelsel is ingeburgerd, worden eventueel nieuwe afspraken

³ Handboek Wet revitalisering generiek toezicht, opgesteld door ministerie van BZK, VNG en IPO, augustus 2012

⁴ Aanvullend beleidskader voor het interbestuurlijk toezicht. Nieuwe schoenen. IPO mei 2012

⁵ Het aanstellen van een gemeentearchivaris is niet verplicht.

gemaakt. Wanneer de KPI's op de juiste wijze worden ingevuld, voldoet een gemeente aan de informatieverplichting. Aanvullend of in de plaats daarvan kan de informatie op andere wijze aan de toezichthouders worden gestuurd, bijvoorbeeld in de vorm van verslagen van de gemeentearchivaris aan het college over het toezicht op de naleving van de Archiefwet en over het beheer en de toegankelijkheid van de historische archieven. Ook begrotingen, jaarverslagen en rapportages van andere interne of externe auditors en toezichthouders kunnen relevant zijn. Naast de jaarlijkse informatie die door gemeenten wordt opgestuurd, kunnen provinciale toezichthouders ook via steekproeven incidenteel eigen informatie verzamelen om te zien of de papieren en digitale werkelijkheid uit de toezichtinformatie ook in de praktijk zo werkt. Volgens het IPO staan deze steekproeven los van de zogenaamde interventieladder (zie verderop).

De provincie (als toezichthouder) verzamelt de verkregen informatie van gemeenten en kan deze bijvoorbeeld opnemen in informatiesystemen. Op basis van de informatie beoordeelt de provincie of de gemeente aan wet- en regelgeving op het terrein van de Archiefwet voldoet of dat er sprake is van taakverwaarlozing. Wanneer de informatie niet toereikend is om dit te beoordelen, kan de toezichthouder aanvullende informatie opvragen. Dit opvragen vormt al de eerste trede op de interventieladder. Van taakverwaarlozing is in het algemeen sprake, wanneer een overheid niet, niet naar behoren of niet tijdig een gevorderde beslissing neemt, een gevorderde handeling verricht of een gevorderd resultaat tot stand brengt. Taakverwaarlozing kan een structurele situatie betreffen of één enkel incident. De wettelijke verplichtingen zijn omschreven in de Archiefwet en -regelgeving. Omwille van de transparantie van het toezicht zijn deze vertaald in zeventien toezichtcriteria op het terrein van de Archiefwet. Bij elk criterium is vermeld, wat het bijbehorende toezichtmiddel is: schorsen/vernietigen (S/V) of indeplaatsstelling (I). Elk toezichtcriterium in de tabel verwijst ook naar de bijbehorende KPI, en vice versa is bij elke KPI weer vermeld, of sprake is van taakverwaarlozing bij het niet voldoen daaraan. Op basis van wetgeving en taakverwaarlozingscriteria speelt het professionele oordeel van de toezichthouder een belangrijke rol in de bepaling of er al of niet sprake is van taakverwaarlozing in een concrete situatie.

Omdat de wettelijke verplichtingen op het terrein van de Archiefwet meestal feitelijk handelen betreffen en niet vaak het nemen van besluiten in de zin van de Awb, zal vaker sprake zijn van indeplaatsstelling dan van schorsen of vernietigen. Toch kan schorsing of vernietiging, nader geregeld in het Algemeen beleidskader schorsing en vernietiging, wel voorkomen. Algemeen uitgangspunt is, dat een besluit niet zonder nader overleg met de betrokken overheid wordt voorgedragen voor schorsing of vernietiging, met een uitzondering voor spoedeisende gevallen.

Wanneer uit de verzamelde informatie van de toezichthouder blijkt, dat er (mogelijk) sprake is van taakverwaarlozing, moet de provincie ingrijpen via de interventieladder, beschreven in de Memorie van Toelichting op het wetsvoorstel Rgt en in het Algemeen beleidskader indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing. Voor het betreden van de ladder maakt de toezichthouder een risicoanalyse. Op de achtergrond spelen steeds de maatschappelijke risico's mee die niet op orde zijnde overheidsarchieven met zich meebrengen. Dat zijn: het risico op schade voor de bedrijfsvoering bij een gebrekkig geheugen van die overheid en daarmee risico op maatschappelijke schade, het niet transparant zijn, het zich niet kunnen verantwoorden van die overheid en het op termijn ontbreken van historische informatie.

Factoren die meespelen bij de risicoanalyse door de provincie als toezichthouder zijn:

1. De recente eigen ervaringen die de provincie heeft opgedaan met een specifieke gemeente,.
2. Het al of niet functioneren van de horizontale verantwoording bij een specifieke gemeente, blijkend uit de toegezonden informatie of het ontbreken daarvan.
3. Voor het archief- en informatiebeheer risicovolle gebeurtenissen en omstandigheden, zoals fusie, herindeling, overgang naar digitale archivering en bouw of verbouw van een archiefruimte of -bewaarplaats.
4. Klachten en/of signalen ontvangen van andere toezichthouders, burgers, bestuurders of andere derden en de pers.

Waar de risico's op het niet voldoen aan wet- en regelgeving hoog zijn, zullen de provincies intensiever toezicht (moeten) houden dan op plaatsen of terreinen, waar de risico's laag of niet aanwezig zijn. De bovenstaande factoren worden meegewogen bij elke trede op de interventieladder. Eén enkele factor kan niettemin voldoende zijn voor interventie.

Uitgangspunt bij elke interventie is steeds dat de in gebreke blijvende gemeente de kans krijgt de gebreken te herstellen en dat de uiteindelijke interventie pas plaatsvindt nadat ambtelijk en/of bestuurlijk overleg niet tot het gewenste resultaat heeft geleid. De ladder bestaat uit de volgende treden:

- signaleren;
- informatie opvragen en valideren;
- afspraken over acties en termijnen;
- vooraankondiging juridische interventie, waarschuwing;
- besluit tot indeplaatsstelling (met beroepsmogelijkheid);
- sanctie uitvoeren.

De betrokken gemeente heeft ook in de laatste fase nog de kans in het gebrek te voorzien. Uit de praktijk onder de oude Archiefwet is gebleken, dat in verreweg de meeste gevallen afspraken over verbeteringen binnen bepaalde termijnen, en als dat niet helpt een waarschuwing, voldoende zijn om een nalatige overheid in beweging te krijgen.⁶

Interbestuurlijk toezicht provincie Limburg

Op 25 juni 2013 sturen GS van Limburg een brief aan de colleges van B&W van de Limburgse gemeenten en de besturen van de Waterschappen over de invulling van het interbestuurlijk toezicht archiefketen. In deze brief staat onder andere dat er overleg is geweest met een aantal gemeentearchivarissen en dat op basis hiervan, en rekening houdend met het gewenningsproces bij gemeenten, de volgende planning is ontstaan:

- 1 oktober 2013 vragenlijst KPI's worden bij gemeenten ingevuld⁷;
- tussen 1 oktober 2013 en 31 maart 2014 loopt het proces van horizontaal toezicht binnen de gemeenten;
- uiterlijk op 1 april 2014 dienen de colleges van B&W de verslagen van de gemeenteraad in bij de provincie over de uitvoering van het horizontaal toezicht archieven, inclusief alle relevante

⁶ Aanvullend beleidskader voor het interbestuurlijk archieftoezicht. Nieuwe schoenen. IPO, mei 2012

⁷ In de brief wordt aangegeven dat het invullen van de KPI's niet verplicht is, informatie kan ook op een andere manier worden verzameld.

bijlagen zoals vragenlijst KPI's, conclusies en aanbevelingen, bevindingen archivaris, vervolgacties en dergelijke.

Daarnaast geven GS in de brief aan dat zij voor wat betreft de beoordeling van de informatie aansluiten bij de eerder omschreven toezichtcriteria en interventieladder, zoals opgesteld door VNG en IPO.

In een interne GS memo met als onderwerp 'Invulling IBT Archiefketen' van 14 mei 2013 staat beschreven dat het de bedoeling is dat GS in juni 2013 een besluit nemen over de algemene invulling van het volledige interbestuurlijk toezicht (naast archieven ook het toezicht op het terrein van huisvesting verblijfsgerechtigden, ruimtelijke ordening en omgevingszaken). Daarin is een voorstel opgenomen om, als stok achter de deur, één verordening op te stellen voor de door gemeenten aan te leveren informatie. De coördinator interbestuurlijk toezicht zal dit verder uitwerken. In een gesprek met de verantwoordelijk medewerker is aangegeven dat dit proces van uitwerking nog steeds gaande is. Daarbij is ook aangegeven dat de invulling van het interbestuurlijk toezicht op de archieven voorop loopt, op de andere terreinen moet nog veel gebeuren. Pas als daar duidelijkheid over is, kan een besluit genomen worden over al dan niet één verordening.

In de interne GS memo wordt daarnaast aangegeven dat de controle van de provincie op de door de gemeente gestuurde stukken in 3 fasen gebeurt.

- controle op de uitvoering van het horizontaal toezicht;
- controle op archieftechnische aspecten van het interbestuurlijk toezicht;
- informatieverzameling bij de provincie om een totaalbeeld te krijgen van iedere gemeente.

Wat betreft de controle op de uitvoering van het horizontaal toezicht wordt aangegeven dat dit bestaat uit het tijdig binnen krijgen van alle stukken van de gemeenten, controleren op volledigheid en het checken of de adviezen c.q. besluiten van B&W en de gemeenteraad opgevolgd worden.

Voor de controle op de archieftechnische aspecten van het interbestuurlijk toezicht wordt aangegeven dat dit is ingebed in de functie van de provinciearchivaris die ingehuurd wordt bij het Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL). Dit bestaat uit het controleren van de ingevulde KPI's en deze spiegelen aan de wettelijke kaders zoals vastgelegd in de Archiefwet 1995.

In de periode 1999-2013 heeft de provincie Limburg samen met de provincie Noord-Brabant een provinciale archiefinspectie ingesteld. Per 1 januari 2013 is het verplicht instellen van een provinciale archiefinspectie met de wijzigingen in de Archiefwet komen te vervallen.

GS besluiten per 1 januari 2013 de dienstverleningsovereenkomst (dvo) met Noord-Brabant wat betreft de provinciale archiefinspectie op te zeggen. De provincie heeft daarna een dvo opgesteld met het RHCL en een provinciearchivaris benoemd. De provinciearchivaris was al als rijksarchivaris werkzaam voor het RHCL. In de dvo staat beschreven: 'Aan het RHC Limburg, de provinciearchivaris kunnen ook werkzaamheden worden opgedragen (...) in het kader van het toezicht dat Gedeputeerde Staten van Limburg in gevolge de Archiefwet 1995 uitoefenen op de gemeenten, waterschappen en publiekrechtelijke lichamen. Voor deze werkzaamheden worden afzonderlijke afspraken gemaakt.'

In een gesprek met de rekenkamer is aangegeven dat de taak voor het beoordelen van de KPI's niet wordt belegd bij de provinciearchivaris, maar bij het RHCL. Men is momenteel bezig met het

afsluiten van een tweede dvo met het RHCL met betrekking tot de beoordeling van de door de gemeenten in 2014 in te vullen KPI's.

Tenslotte zal alle informatie uit de diverse beleidstaken op het terrein van interbestuurlijk toezicht verzameld worden om een totaalbeeld te krijgen van iedere gemeente. In een door GS vastgesteld projectplan wordt dit als volgt beschreven: 'In een integrale afweging worden de sectorale bevindingen gecombineerd tot een totaalbeeld ten behoeve van een integraal oordeel door GS om al dan niet over te gaan tot interventie (...).' 'Naast de integrale "beoordeling" van een individuele gemeente op basis van het totaalbeeld, kan ook nog steeds een sectorale beoordeling plaatsvinden, als een gemeente bijvoorbeeld alleen niet of niet voldoende handhaaft op het milieuterrein. Dan is een sectorale interventie mogelijk, hetzij ambtelijk of bestuurlijk. Als echter op basis van het "totaalbeeld" vanuit meer toezichtsectoren wordt geconstateerd dat dezelfde gemeente in gebreke blijft, is het aan GS om een integrale afweging te maken hoe en met welke instrumenten de provincie gaat interveniëren.'⁸

Tegenover de rekenkamer is aangegeven dat de provincie een aanlooperperiode van zeker drie jaar voorziet waarin men ervaring opdoet met het ontdekken waar risico's zitten. Deze kunnen zich volgens de geïnterviewde op verschillende terreinen bevinden: bestuurlijk of praktisch, in de uitvoering.

Daarnaast wordt in de brief aan de Limburgse gemeenten en waterschappen aangegeven dat een adviesgroep horizontale verantwoording is opgericht. Daarin participeren drie gemeentearchivarissen, de provincie/rijksarchivaris en de verantwoordelijk provinciale beleidsmedewerker. Doel van deze adviesgroep is het hele traject van horizontale verantwoording en het toezicht daarop gezamenlijk te volgen en, indien nodig, aan te passen en/of bij te sturen.

Gevraagd of er voldoende capaciteit beschikbaar is voor het interbestuurlijk toezicht op archieven is in het gesprek met de rekenkamer aangegeven dat gaandeweg gekeken moet worden hoeveel tijd er voor de taken nodig is. Er zijn financiële reserves om indien nodig meer capaciteit in te zetten.

Toezicht naleving archiefwet- en regelgeving van provincie Limburg zelf

In de nu geldende archiefwet staat in artikel 29 het volgende omschreven over het aanstellen van een provinciearchivaris:

1. *de provinciale archiefbewaarplaats wordt beheerd door een provinciearchivaris, die in het bezit dient te zijn van een diploma archivalistiek of, zo geen zodanige archivaris mocht zijn benoemd, door de secretaris.*
2. *Ten aanzien van het beheer van de archiefbescheiden van de provinciale organen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats is, onder bevelen van Gedeputeerde Staten, met betrekking op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet belast de provinciearchivaris. Met betrekking tot dit toezicht stellen Provinciale Staten een verordening vast.*
3. *De provinciearchivaris wordt door Gedeputeerde Staten benoemd, geschorst en ontslagen.*

Hoewel het niet verplicht is, heeft de provincie Limburg er voor gekozen wel een provinciearchivaris aan te stellen. In het gesprek met de rekenkamer is aangegeven dat de provincie zich terdege

⁸ Projectplan Interbestuurlijk Toezicht provincie Limburg. Vastgesteld door GS d.d. 26 juni 2012

bewust is van de noodzaak om zaken goed te regelen, niet in de laatste plaats omdat ook aan de gemeenten allerlei eisen gesteld worden. Dan kan het volgens de provincie niet zo zijn dat zij daar zelf niet aan voldoet.

Vanaf 1 januari 2013 heeft de provincie naast de zorg en financiering voor haar recente archieven ook de zorg en financiering voor haar historisch archief. Het in het dvo vermelde basispakket omvat verschillende wettelijke taken omtrent de opslag en beheer van archieven en het toegankelijk maken van overgedragen archieven.

In de dvo met het RHCL wordt als volgt ingegaan op toezicht op de eigen archieven. Onderdeel van het basispakket, waarin de taken voor het RHCL geformuleerd worden, is ‘toezicht op het beheer van de nog niet overgedragen provinciale archiefbescheiden.’

Artikel 10 luidt:

1. *De provinciearchivaris houdt toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de provinciale organen voor zover deze bescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats. In totaal zal per jaar 320 uren aan dit toezicht worden besteed.*
2. *De archivaris is bij de uitvoering van zijn werkzaamheden gebonden aan de bepalingen van de Archiefwet 1995, het Archiefbesluit 1995 en de archiefverordeningen van de provincie Limburg, zoals deze thans of na het tot stand komen van deze overeenkomst luiden dan wel komen te luiden.*
3. *Indien de provincie behoefte heeft aan meer uren per jaar, dan brengt het RHC Limburg hiervoor een aanvullend, nader tussen partijen overeen te komen tarief in rekening.*
4. *Tenminste een maal per twee jaar maakt de archivaris van het door hem uitgeoefende archieftoezicht een rapport op en overlegt dit aan het college van Gedeputeerde Staten. In deze rapportage signaleert hij eventuele problemen en adviseert hij over de aanpak hiervan.*
5. *De archivaris kan Gedeputeerde Staten gevraagd en ongevraagd van advies dienen omtrent de archiefzorg voor en het archiefbeheer van de provinciale organen, diensten en instellingen.*
6. *Gedeputeerde Staten dragen zorg voor de faciliteiten en introducties die nodig zijn voor de provinciearchivaris om zijn toezichthoudende taken naar behoren te kunnen uitvoeren.*

Voor wat betreft het historisch archief wordt in artikel 7 van het dvo het volgende omschreven:

1. *Het RHC Limburg beheert alle naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden van de provincie Limburg overeenkomstig de voorschriften van de Archiefwet aan de hand van een “basispakket”.*

De provinciearchivaris zal daarnaast de KPI's voor de provincie zelf invullen. In het gesprek met de rekenkamer is aangegeven dat - hoewel voor de provincie niet verplicht - dit een goede zaak is, omdat op deze manier duidelijk wordt hoe de provincie er voor staat. In het gesprek wordt daarnaast benadrukt dat de archivaris ook afzonderlijk inspecties binnen de provincie kan uitvoeren als daar aanleiding voor is.

Bij afronding van deze verkenning, oktober 2013, is er nog geen nieuwe provinciale archiefverordening opgesteld. Deze zal worden opgesteld door de provinciearchivaris. De provincie heeft tegen de rekenkamer aangegeven dat zij verwacht dat deze voor 31 december 2013 gereed kan zijn. De nieuwe archiefverordening zal naar het zich nu laat aanzien niet ingaan op het interbestuurlijk toezicht.

3. Conclusie en aanbeveling

Op basis van haar verkenning is de rekenkamer tot de conclusie gekomen dat er op dit moment geen meerwaarde is voor verder uitgebreid rekenkameronderzoek.

Voor wat betreft het interbestuurlijk toezicht sluit de provincie Limburg aan bij de door VNG geformuleerde KPI's, de daaruit voortkomende toezichtscriteria en de interventieladder en heeft ze de Limburgse gemeenten op de hoogte gebracht van de planning voor het toezenden van informatie en de manier waarop de provincie de informatie beoordeelt.

Voor wat betreft het toezicht op naleving van archiefwet- en regelgeving van de eigen provinciale archieven blijkt uit de dvo dat de provinciearchivaris deze taak op zich neemt.

De rekenkamer stelt vast dat op papier over het algemeen duidelijk is hoe het interbestuurlijk toezicht en het toezicht op de zorg van de eigen provinciale archieven georganiseerd wordt.

Volgens de rekenkamer bestaan er echter voor de toekomst nog een aantal onzekerheden of mogelijke knelpunten:

- Er bestaat binnen de provincie nog onzekerheid hoe de nieuwe invulling van interbestuurlijk toezicht gaat uitpakken. Gaandeweg moet duidelijk worden of er genoeg capaciteit binnen de provincie is vrijgemaakt. Ook moet blijken hoe de informatievoorziening vanuit gemeenten gaat lopen, waarbij tevens nog niet bepaald is hoe vanuit de provincie druk uitgeoefend kan worden om gemeenten de noodzakelijke informatie te laten leveren.
- GS kiezen voor het maken van een zogenaamde 'integrale afweging', waarbij het interbestuurlijk toezicht op alle verplichte terreinen gecombineerd wordt, en op basis daarvan besloten wordt tot al dan niet interveniëren. Daarnaast houdt zij de mogelijkheid open om een sectorale beoordeling te maken. De rekenkamer vraagt zich af welke criteria de provincie in de praktijk zal hanteren bij het maken van die keuze, zeker gezien de grote diversiteit aan onderwerpen binnen het interbestuurlijk toezicht.
- De archiefinspecteur heeft in een notitie 'samenwerking Provinciale Archiefinspecties Noord-Brabant en Limburg 1999-2013' een aantal punten van zorg/aandacht voor de provincie Limburg benoemd: de formatie voor de uitvoering van de archieftaken is binnen een groot aantal gemeenten kwalitatief en/of kwantitatief onder de maat; ten onrechte worden (vooral bouw- en milieuvergunningen) dossiers niet overgebracht naar een archiefbewaarplaats; een aantal gemeenten beschikt niet over een archiefbewaarplaats en/of archiefruimte conform de eisen; vrijwel alle gemeenten zijn nog onvoldoende in staat om te zorgen voor een adequaat beheer en archivering van digitale documenten en databestanden. Gelet op deze punten van zorg acht de rekenkamer het daarom van groot belang dat hieraan in de toekomst systematisch aandacht wordt besteed.

De rekenkamer beveelt aan dat Provinciale Staten op bovenstaande punten voortaan geïnformeerd worden over de stand van zaken.

Een onderzoek naar de toepassing van dit beleid in de praktijk is relevant, wanneer voldoende ervaringsgegevens beschikbaar zijn. Om die reden neemt de rekenkamer zich voor om in 2015 opnieuw te beoordelen of verder onderzoek gewenst is.

4. Reactie Gedeputeerde Staten

Op 26 november 2013 hebben Gedeputeerde Staten van Limburg de volgende reactie vastgesteld:

Wij hebben met belangstelling en waardering de concept onderzoeksbrief gelezen en herkennen ons daar in. Het door u gepresenteerde materiaal is correct en volledig.

Ook onderschrijven wij de door u genoemde conclusies en aanbevelingen. De drie door u genoemde onzekerheden en/of mogelijke knelpunten herkennen wij en zijn meegenomen in de verdere uitwerking van het provinciaal interbestuurlijk toezicht op de archiefzorg.

Uw aanbeveling om Provinciale Staten voortaan te informeren over de stand van zaken met betrekking tot het provinciaal interbestuurlijk toezicht op de archiefzorg wordt in relatie tot het totale interbestuurlijk toezicht uitgewerkt.

Deze brief kunt u beschouwen als een combinatie van de door u verzochte ambtelijke en bestuurlijke reactie.

Gedeputeerde Staten van Limburg.